

عنوان مقاله:

نقد و بررسی مقاله «بازتاب فرهنگ زمانه در قرآن» از بهاء‌الدین خرمشاهی

محل انتشار:

دوفصلنامه علمی شبیه پژوهی مطالعات قرآنی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

علی اکبر کلانتری - دانشگاه شیراز، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، گروه علوم قرآن و حدیث.

مجتبی مصلحی - علوم قرآن و حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه شیراز.

خلاصه مقاله:

در آیاتی از قرآن به فرهنگ و عقاید مردم معاصر نزول اشاره شده است. همین عامل سبب شد عده ای نظریه «تاثیر قرآن از فرهنگ زمانه» را مطرح کنند. یکی از این افراد آقای بهاء الدین خرمشاهی است. ایشان نظریه خود را در مقاله «بازتاب فرهنگ زمانه در قرآن» ارائه داده است. ایشان معتقد است: قرآن هر چند با تمام الفاظش از طرف خداوند بر پیامبر(ص) نازل شده، اما برخی مواقع به جهت همراهی و مماشات با مردم عصر نزول، خداوند عالما و عامدا عقاید آنان را بیان کرده است؛ لذا اگر در مواردی، آیاتی از قرآن مخالف علم و جهان واقع بود، نباید پنداشت که آیه ای از قرآن ابطال شده است. آقای خرمشاهی برای اثبات نظریه خود به شواهد و دلایلی از قرآن استناد کرده، از جمله: مسئله اسباب النزول، انعکاس فرهنگ جاهلیت به قصد تخطئه و اصلاح، استفاده قرآن از قالب ها و شیوه های ادبی و واژگان عصر نزول و همچنین ذکر جن، سحر و چشم زخم در قرآن. در پژوهش حاضر، به روش توصیفی - تحلیلی و با گرایش انتقادی، تک تک این شواهد و دلایل با استناد به سایر آیات قرآن، تحلیل و بررسی شد. حاصل پژوهش این شد که هیچ یک از شواهدی که آقای خرمشاهی به آن استناد کرده، نمی تواند اثبات کننده این نظریه باشد که در قرآن مطلبی خرافی و خلاف علم آمده و قرآن نیز آن را پذیرفته است.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، فرهنگ و عقاید، عصر نزول، بهاء‌الدین خرمشاهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1265164>

